

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK – Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
— 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
daat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338.
De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
De Zwarte Ruiters. — 341. De Heid van Afrika. — 342.
De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukk. R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 361

Edelmoedigheid Beloond

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

EDELMOEDIGHEID BELOOND

I.

't Was in het jaar 1270. Een knaap reed door een vlakte van Palestina, het Heilige Land. Bij een kasteel bleef hij staan. Daar bevonden zich een edelman en eenige krijgslieden.

— Albrecht, wat is er? Ge zijt zoo opgewonden, sprak de edelman in het Nederlandsch.

— Heer, ik ben op onderzoek uit geweest... De Saracenen rukken op naar hier, antwoordde de jonge ruiter.

— Wel, dan zullen we hen bestrijden...

— Maar de Engelschen schepen zich in, om het land te verlaten, heer!

De edelman schrok.

— Weet ge dat zeker, Albrecht? vroeg hij.

— Heer, ik heb het zelf gezien... Ginds aan de haven is het een drukte van belang.

— Ik vermoedde dat prins Eduard den strijd

zou opgeven. Maar hij had ons allen kunnen verwittigen, hernam de edelman.

— Ik had iets van dat vertrek gehoord, en daarom ben ik heel den nacht op bespieding geweest, hernam Albrecht.

— Het vertrek werd geheim gehouden omdat de scheepsruimte te klein is. Ieder moet nu voor zich zelf zorgen, zei de edelman. Alles is verloren.

— Dan moeten we ook maken dat we weg geraken, sprak een der krijgslieden. Albrecht heeft zich dapper gedragen.

— Ja, stemde de edelman toe, en minzaam keek hij naar den jongen bode.

De ridder heette Jan van Arkel, en met veel Nederlanders had hij deel genomen aan den achtsten kruistocht, om de Saracenen te bestrijden en hun de heilige plaatsen, die aan Christus herinnerden, te ontnemen. Deze tocht had eerst onder bevel gestaan van den koning van Frankrijk, Lodewijk den Negenden, die in Palestina overleed en dan onder dat van prins Eduard van Engeland, die grooten tegenspoed leed.

De kruistocht mislukte. En zooals Albrecht, de page van heer van Arkel, het nu meldde, besloot de Engelsche vorst naar zijn land terug te keeren.

— Neen, we mogen geen tijd verliezen, als we ons land willen terug zien, sprak een der krijgs-

lieden. Blijven we achter, dan worden we door woeste Saraceensche benden vermoord.

— Dat is waar, zei de heer van Arkel. Maar velen van ons volk bevinden zich nog in de binnenlanden. En niemand van ons zal zoo laf willen zijn hen achter te laten.

Die fiere taal maakte indruk. Jan van Arkel was een edelmoedig man.

— We zullen onze lieden waarschuwen en een verzamelingspunt aanduiden. Maar dat moet vlug geschieden, hernam Jan van Arkel.

Allen waren dadelijk bereid de rol van bode te vervullen. En Albrecht, de page, was een der ijverigsten.

Na eenige dagen waren de Nederlanders aan de haven van Arkaron verzameld en heer van Arkel wist eenige schepen te bemachtigen om de thuisreis te aanvaarden.

Hij, zijn page en meest getrouwe dienaren verlieten Palestina op het laatste schip, Van Arkel had zich een trouw aanvoerder betoond.

Bij Sicilië stak een geweldige storm op. Het vaartuig werd op de rotsige kust geworpen en verbrijzeld. Alleen van Arkel, Albrecht en nog elf gezellen konden hun leven redden en stonden eenzaam op de barre kust. Ze trokken door het schrale eiland en vroegen hulp hier en daar in een klooster. Dikwijls moesten ze zich voor roovers verbergen. Maar ze hielden goeden moed.

Bij het gezelschap bevonden zich twee Friesche jongelingen, Elco en Duco, die vroeger te Padua gestudeerd hadden en de Italiaansche taal kenden. Dat kwam nu goed te pas. Ze konden als tolk optreden.

Het groepje bereikte Trapani, een haven, waar ze het eiland zouden kunnen verlaten.

— Laat ons nu alles verkoopen, wat we bezitten en kunnen missen, en voor dat geld een schip huren om naar Genua te varen, zei Jan van Arkel.

— Ik zou niet anders kunnen afgeven dan mijn gescheurd boezeroen, zei een Zeeuwsch matroos. De zon brandt hier genoeg om in mijn bloot bovenlijf rond te loopen. Maar we zullen geen gek vinden, die nog een oordje voor mijn vodden geeft. Zal ik ooit de duinen van Zeeland terug zien?

Maar er waren ook eenige mannen van hoogen stand bij het gezelschap. En onder hun schamel, versleten gewaad hielden ze eenige juweelen verborgen, als ringen en gouden halskettingen.

— 't Is goed voor ons allen, dat het rooversgespuis dit niet geweten heeft, zei de Zeeuwsche matroos. Anders hadden ze alle bergkloven doorzocht. Die spullen zijn meer waard dan mijn boezeroentje.

— Wat we hebben, behoort nu aan ons allen,

sprak Jan van Arkel. We zijn samen vertrokken en moeten met Gods hulp trachten ook weer samen ons land te bereiken.

Elco en Duco, de Friesche jongelingen, die de taal van het land kenden, begaven zich nu naar verschillende handelaren om de kostbaarheden te verkoopen. Na veel loven en bieden konden ze een derde van de waarde verkrijgen. Men zette hier dikwijls gestrande en dolende reizigers af.

De helft van de ontvangen som bleek voldoende om reisgelegenheid te huren bij een Genueeschen schipper, die in de haven lag.

Met het overige geld kon men levensmiddelen koopen, want daarvoor moest men zelf zorgen.

Ieder was nu verlangend om het onherbergzame Sicilië te verlaten. Maar de schipper maakte geen haast. Hij beweerde steeds, dat zijn lading nog niet volledig was, al scheen zijn schip reeds tot zinkens toe bevracht.

— Waar moet hij alles leggen? vroeg de Zeeuwsche matroos.

Eindelijk brak dan toch de dag der afreis aan. Van Arkel en zijn gezellen hadden niet veel plaats om zich te roeren. Het dek stond vol kisten. En men bracht op 't laatste oogenblik nog balen aan.

Het oogenblik kwam dan toch, waarop de schipper scheen te erkennen dat het nu genoeg was.

— Als we maar met dit overladen schip nie-
voor de tweede maal schipbreuk lijden! zei Al-
brecht.

— We kunnen tenminste op zulk een schuit
een storm best missen, merkte de Zeeuwsche
matroos op.

— God heeft ons tot nu toe bewaard en ik heb
de vaste hoop, dat we behouden thuis komen, zei
van Arkel. We hebben voor een heilige zaak ge-
streden.

De Nederlanders zaten nu tusschen balen en
kisten en maakten het zich zoo gemakkelijk mo-
gelijk.

De bemanning van den Genuées scheen niet
veel bijzonders. Ze bestond uit luie kerels, die
zich niet gaarne moe maakten. Alleen de zoon
van den schipper bleek een wakkere knaap.

Zijn vader had al dadelijk bemerkt, dat er bij
de Nederlanders ook zeelieden waren. De Zeeuw-
sche matroos lag op zijn gemak met zijn lijf over
de verschansing en keek naar de kade. Hij voelde
zich thans een rentenier.

Hij werd in zijn mijmeringen gestoord door
den schipper, die hem vrij onzacht bij den arm
nam en hem uitnoodigde, te helpen bij het lichten
van het anker. De matroos keerde zich om, en na
den patroon van 't hoofd tot de voeten te heb-
ben aangezien, met den trots van een passagier
die betaald heeft, riep hij uit:

— Wat denkt de vent, dat wij aan boord ko-
men om te werken?

— Welnu, zei van Arkel het belang gevoelen-
de om allen trots ter zijde te stellen en zooveel
mogelijk de eensgezindheid te bevorderen; wat
moet er gedaan worden? Zoo ik u helpen kan,
ben ik klaar.

Dit zeggende begaf hij zich naar de voorplecht
door Albrecht gevolgd.

Maar eer zij daar gekomen waren, was een
matroos reeds op de been gesprongen.

— Dat zal in eeuwigheid niet gebeuren, riep
hij, terwijl hij een handspaaak had opgevat en in
't windas gestoken, dat de edele jonker van Ar-
kel matrozenwerk zou verrichten en wij bloote
toekijkers zijn. En dan, hoe zoudt gij het kunnen,
zonder ons liedje te kennen? Hier, luiwammesen!
vervolgde hij, zich tot zijn makkers wendende.
Hier, aan 't werk!

Het goede voorbeeld had op de andere zeelie-
den gewerkt, en straks waren alle drie, onder het
eentonig opzingen van den daarbij behoorenden
dreun, aan het winden. Toen werden de legtou-
wen losgegooid, het zeil geheschen, en in weinige
oogenblikken had het vaartuig de haven van Tra-
pani verlaten. Van dat tijdstip af kon de patroon
op de Nederlanders als op zijn eigen volk reke-
nen, 't zij hij hun hulp aan de zeilage, 't zij hij

die, bij windstilten, aan de roeispanten noodig had.

De Nederlanders verveelden zich spoedig en toen besloten ze, dat ieder op zijn beurt een verhaal moest vertellen.

Dit kortte den tijd. En er waren bij het gezelschap mannen, die in hun roerig leven, al heel veel ondervonden hadden.

II.

Zoo kwam ook de beurt aan den heer van Arkel om iets mee te deelen.

— Ik moet beginnen, sprak hij, met u verschooning te verzoeken voor het onbeduidende van mijn vertelling. 't Is een ontmoeting uit mijn leven, waaruit blijkt, dat ware braafheid en eerlijkheid ook bij de geringste lieden, waar men die minst verwachten zoude, kan bestaan.

Het zal nu ongeveer twintig jaar geleden zijn, dat ik op een vroegen morgen in de nabijheid van ons slot te Arkel wandelde, en van verre, een knaapje aan den weg zag zitten, dat bitter schreide. Ik trad naar hem toe, om te onderzoeken, wat de oorzaak zijner droefheid was. Naderbij gekomen, zag ik terstond wat de knaap deed schreien. Het was een dier kleine Savoyers, die jaarlijks hun bergachtig land verlaten en tot ons overkomen, om, door het verkoopen van bezems of kra-

merijen, door het vegen van schoorsteenstenen of alleen door het vertoonen van mormeldiertjes, hun onderhoud te verdienen. Deze nu — een knaap van niet veel meer dan dertien of veertien jaren — liep met zoo'n diertje. Maar helaas! het Alpenbeestje had, naar het scheen, de Hollandsche lucht niet kunnen verdragen, en was gestorven. Daar lag het nu dood aan zijn voeten. Ik voelde innig medelijden met den knaap.

— Wel, manneke, zei ik, toen ik bij hem stond, dat is een droevig verlies.

Hij hief zijn roodgezwollen oogen naar mij op, groette even met een hoofdbuiging en ging met weenen voort. Ik zocht hem te troosten.

— O, heer, zei hij eindelijk, in zijn gebroken taal; gisteren was hij nog vroolijk en wel: ik kan het waarachtig niet helpen. Ik heb het dier nooit gebrek laten lijden en al wat ik had met hem gedeeld.

— En wat zult gij nu aanvangen? vroeg ik.

— Ach! antwoordde hij; daarover heb ik nog niet gedacht. Nu mijn beestje dood is, moet ik ook maar sterven!

— Ge moet toch iets uitvoeren, hernam ik. Al die tranen zullen het diertje niet in 't leven terugroepen.

De jongen zuchtte; doch langzamerhand schenen mijn redenen ingang bij hem te vinden. Hij

begon over de toekomst te denken. De vooruit-
zichten waren donker. Door van hetgeen hij met
het vertoonen van zijn diertje verdiende eenige
penningen te sparen, zou hij zich in 't volgende
jaar in staat hebben bevonden, eenige, snuisterijen
te koopen en die aan de huizen rond te leuren.
Die hoop was nu vervlogen, en het weinige, dat
hij bijeen gespaard had, zou nauwelijks toerei-
kend zijn, om hem naar huis te doen komen.

De knaap sprak bescheiden en verstandig voor
zijn jaren. Hij had zulk een innemend gezicht en
zulke eerlijke oogen dat ik besloot te beproeven,
of ik hem helpen kon.

— Hoor eens, zei ik, ik wil u een voorstel
doen: wij willen een maatschappij aangaan: ik
schiet u zooveel geld voor, als gij meent noodig
te hebben om een marsje met kramerijen te koo-
pen. Over een jaar komt gij terug, gij vraagt naar
den Jonker van Arkel en gij brengt mij mijn aan-
deel in de winst.

De groote bruine oogen van den knaap flon-
kerden van dankbaarheid, toen ik tot hem sprak.
Hij kuste mij de handen en kon nauwelijks spre-
ken. zoo getroffen was hij. Ik knoopte mijn
beurs los en gaf hem wat hij behoefde, met nog
een kleinigheid daarenboven, om zich een nieuw
kleed aan te schaffen.

Hij ging zijn weg, met het doode beestje, waar-

van hij zich niet had willen scheiden, onder den
arm.

Een jaar nadien, toen ik het geval bijna verge-
ten was, bevond ik mij met een talrijk gezel-
schap edelknappen en vrouwen op de groote wei-
de achter het kasteel, waar wij ons met kaartspel
vermaakten, toen ik mijn vriend Pietro — zoo
heette de knaap — van verre zag aankomen.

Hij bleef op een goeden afstand staan, eenigs-
zins beschroomd om mij in het bijzijn van zoo-
velen toe te spreken. Ik begaf mij naar hem toe.
Reeds dadelijk zag ik, dat zijn toestand verbeterd
was. Hij was, ofschoon armoedig, zindelijk en
warm gekleed, en droeg een mars voor zich, om-
trent zoo groot als hij zelf.

Zoodra hij mij zag, tintelden zijn oogen van
genoegen. Hij haalde een beursje van onder zijn
kleed vandaan en reikte het mij toe:

— Daar Jonker, zei hij, is de zuivere helft van
hetgeen wij gewonnen hebben. 't Zal, hoop ik,
een volgend jaar meer bedragen. Ik had u gaarne
de voorgesloten som geheel teruggegeven, maar
daarvoor heb ik mij nu een nieuwen voorraad
aangeschaft, en gij zult ondervinden, dat het ons
goede winst zal aanbrengen.

— Neen, neen, zei ik, de beurs weigerend. Be-
houdt alles maar. Het geld zal in uwe handen
beter rente geven dan in de mijne. En kom eens

met mij mee. Ik wil wedden dat ik u terstond in de gelegenheid stel, goede koopmanschap te drijven.

Ik nam hem mede, stelde hem aan het gezelschap voor en vertelde het geval. Terstond wilde ieder er bij wezen, om mijn plan te verwezenlijken. Ieder beweerde 't een of ander noodig te hebben. En in weinig tijd had Pietro zijn mars bijna leeg verkocht. Gelukkiger wezen had ik zelden gezien dan onze knaap. Hij stelde mij nogmaals voor, met hem af te rekenen. Maar ik bleef zulks, als gij denken kunt, volstandig weigeren. Hij vertrok, en kwam, een jaar later, naar zijn belofte terug, mij opnieuw mijn aandeel in de winsten aanbiedende. Ik gaf hem toen te kennen, dat het nooit mijn voornemen was geweest, eenig voordeel met de zaak te doen. Ik had alleen zijn eerlijkheid op de proef willen stellen. Nog kostte het mij moeite, den knaap te overreden, het geld te behouden. Hij vertrok eindelijk, mij duizend keer dankende. Ik heb hem sedert niet wedergezien. Slechts eenmaal heb ik van een zijner landgenooten vernomen, dat hij ten gevolge van zijn vaders dood, van alle verdere reizen had moeten afzien om bij zijn moeder te blijven, wier eenige steun hij nu geworden was, in het verre land.

— Is dat alles? vroeg een van de medereizi-

gers. Met uw verlof, heer van Arkel, als ieder zoo kort vertelde, waren we op een dag rond.

— Ik heb u te voren gezegd, hernam de ridder. 't Is geen vertelling van avonturen, ik erken het, maar is het niet goed er eens op te wijzen, dat zoo'n knaapje echte begrippen van eerlijkheid heeft?

— En dat het een ridder schoon staat, zich over zulk een nederig knaapje te ontfermen, voegde de Zeeuwsche matroos er bij. Ik ben geen vleier, heer, maar het doet me deugd, van u te hooren, dat ge de deugden van ons soort van volk erkent. De grooten beschouwen ons te veel als rapalje...

Niemand durfde nu nog te brommen over de korte vertelling.

De eenvoudige lieden van het gezelschap waren tevreden, dat de voorname jonker de eerlijkheid huldigde van een nederigen knaap en daaraan na twintig jaar nog dacht.

Eindelijk bereikte het schip Genua.

De Nederlanders gingen aan wal. De schipper had hun gezegd, dat zij in een klooster wel hulp zouden ontvangen. Daar ook kon men hun misschien een Zeeuwsch of Vlaamsch schip aanwijken, om de reis voort te zetten.

Als arme lieden wandelde van Arkel met zijn

gezellen door de stad, waar veel paleizen en statige heerenwoningen stonden.

Genua was toen een rijke koopstad.

— Ze bouwen hier beter dan bij ons, sprak de Zeeuwsche matroos. 't Lijkt wel of er hier allemaal koningen wonen.

— 't Zijn kooplieden, zei een andere zeeman. Ge weet wel, dat er hier rijke handelaren zijn.

— O, ja, ik ben meer te Genua geweest, maar nooit zooals een benepen schooier gelijk nu.

— Hier zijn kooplieden die geld leenen aan koningen.

— Zoo! Daar heb ik geen verstand van... Maar als zoo'n rijke sinjeur ons een paar gouden knopen van zijn wambuis gaf, dan waren wij al uit den nood... Aan geven zullen ze hier echter ook een broertje dood hebben.

— We hebben een goeden leidsman, en de zeeman wees op den heer van Arkel.

— Een braaf mensch. En zoo eenvoudig. Hij heeft een kasteel heb ik gehoord, waarin ik wel vijftig keer mijn huisje kan opbergen. Maar ik zal overgelukkig zijn, bij vrouw en kinderen.

De page keek ook belangstellend naar de groote, prachtige woningen, waaraan geen marmer gespaard was.

Plots bleef Albrecht staan.

— Maar heer! riep hij zeer verbaasd tot den

heer van Arkel, en greep dezen bij de mouw.

Albrecht wees naar een der paleizen.

— Balken op een zilveren veld... neen, ik vergis mij niet, heer... Het is uw wapen... Hoe komt dat daar te staan?

Van Arkel begreep hem nog niet. Hij blikte ook in de lucht, maar vatte niet, waarover zijn page zoo verbaasd was.

— Wat deert u? vroeg hij.

— Wel, het is, dat... maar zie liever zelf, heer, stamelde de knaap, en wees met den vinger naar den gevel van een der deftigste paleizen.

Van Arkel zag op, en hij zelf kon zijn oogen nauwelijks gelooven. In de kroonlijst boven de hooge poort, prijkte in zuiver marmer gehouwen, het wapen van Arkel. Er was geen vergissing mogelijk.

— Wat een onbeschaamdheid! riep Albrecht met verontwaardiging uit, nu eens het wapen, dan weder zijn verbaasden meester aanschouwende. Wie durft zich hier vermeten het wapen van Arkel te voeren? Gewis, hij is waardig, dat gij hem uitdaagdet.

— Helaas, zei van Arkel met een zucht, gij vergeet dat ik voor het oogenblik niet meer ben dan een arme bedelaar, en ik zelfs geen zwaard bezit om een uitdaging vol te houden. Of gelooft gij, dat de eigenaar van dat prachtige paleis, zoo

ik mijn wapen bij hem kwam opvorderen, eenig ander antwoord zou geven, dan dat hij mij door zijn dienaars de deur liet uitwerpen?

— De zaak is toch vreemd, sprak Elco, en verdient dat we haar onderzoeken. Eh, lieve vriend, vervolgde hij, zich tot een voorbijganger wendende, aan wien behoort dit fraaie gebouw?

— Wel, antwoordde de Genuees, men kan wel zien, dat gij vreemdelingen zijt anders zoudt gij niet onbekend zijn met het paleis van den rijken handelaar Boccanera, den voormaligen kapitein der republiek, en thans nog den meest geeërdten onzer medeburgers. Hij is de rijkste heer van de stad.

De Genuees ging verder.

Van Arkel keek nog eens naar zijn eigen wapen.

— Wie kan dat nu toch aangenomen hebben? vroeg hij.

— Maar heer, laat het ons vragen!

— De knecht zou ons als bedelaars verjagen. Wie gelooft er, dat ik, als een arme doolaar gekleed, van adel ben en een wapen bezit! Ik zal wel eens nadere inlichtingen nemen. We moeten nu eerst voor onderdak zorgen.

Ze vervolgden hun weg. De schipper had hun een klooster genoemd, waar arme reizigers gastvrij opgenomen werden.

Zoo pratend over de vreemde ontdekking, gingen allen voort.

— Over mijn wapen zal er geen twist ontstaan, zei de Zeeuwsche matroos tot een makker.

— Neen, maar die heeren hechten zeer aan hun wapen.

In het klooster der Barmhartigheid gekomen, werden de tochtgenooten met welwillendheid ontvangen. De pater-overste, een eerwaardige en schrandere grijsaard, gewoon sedert jaren menschen van allen stand en betrekking zich te zien aanmelden, had terstond bespeurd, dat zich onder zijn gasten mannen van adellijke geboorte bevonden.

Duco sprak over het paleis met het wapen der van Arkels.

— Inderdaad, zei de geestelijke, de overeenkomst is vreemd, en ik kan u geen oplossing van dit raadsel geven. Boccanera, ofschoon de hoogste waardigheden bekleed hebbende, behoort niet tot den Genueeschen adel. Hij is een vreemdeling. De oorsprong van zijn wapen is ons hier niet bekend. Maar hij heeft den naam van minzaam te zijn jegens allen. Ik raad u dus ten sterkste aan, naar hem toe te gaan en hem de zaak mee te deelen. Ja, ik ben zeker dat hij u niet ongetroost uit zijn woning zendt.

Na eenige bedenkingen, werd besloten aan

den raad van den pater gehoor te geven Elco en Duco begaven zich naar den rijken handelaar. Met niet weinig ongeduld en nieuwsgierigheid werd hun terugkomst afgewacht.

Ze bleven lang weg. Eindelijk waren ze daar.

— Welnu? vroeg van Arkel.

— 't Wordt nog vreemder, antwoordde Duco. We werden vriendelijk ontvangen, toen we zeiden dat we uit de Nederlanden kwamen. We moesten toen bij een hofmeester komen, den eersten dienaar van het paleis. We spraken over u en uw wapen. En de heer luisterde belangstellend. Hij erkende dadelijk, dat het wapen inderdaad dat van het geslacht der van Arkels was. Hij ging toen een tijdje weg, om met zijn heer te spreken. Daarna kwam hij terug. En nu zijn we allen uitgenoodigd om, zooals we zijn, naar het paleis te komen.

— Waarvoor? vroeg van Arkel.

— Dat weten we niet...

— Wel, laat ons gaan! stelde Albrecht voor.

De pater-overste, die ook het verslag aanhoorde, raadde aan dadelijk aan de uitnoodiging te voldoen. Hij zei nogmaals dat de Genuëes een edelmoedig man was, die steeds de armen hielp.

— Maar ik doe me niet gaarne als een bedelaar voor, hernam van Arkel.

— Ge gaat om een uitleg te vernemen, zei een zijner voorname gezellen.

Men zou zich dan naar het paleis begeven.

Eenige slaven schenen reeds op den uitkijk te staan.

— Men verwacht ons, sprak Albrecht.

— Maar die slaven in hun witte gewaden, zijn beter gekleed dan wij, merkte van Arkel op.

— Zij komen ook niet van een kruistocht, sprak Albrecht.

De slaven traden binnen en dadelijk verscheen een deftige heer, die een gouden ketting om den hals droeg, en een staf met gouden knop in de hand hield.

— Dat is de hofmeester, zei Duco.

Hij stelde heer van Arkel voor en de hofmeester maakte een diepe buiging.

— Komt binnen, noodigde hij.

En Duco vertaalde dit.

— Wij zullen wel aan de deur wachten, sprak de Zeeuwsche matroos, op de andere zeelieden wijzend. Wij kunnen daar op onze bloote voeten niet binnen treden. De kleine garnaal telt nu niet mee.

— We gaan allen samen, verzekerde van Arkel. We zijn nu lotgenooten.

Trouwens ook de hofmeester beduidde het zelfde.

Ze stapten dus in het paleis, waar men al dadelijk de weelde zag.

— Het lijkt wel tooverij, mompelde van Arkel.

De hofmeester geleidde het gezelschap naar een ronde badkamer.

— Na de vermoeiende zeereis zult ge wel lust gevoelen u eens te verfrisschen, sprak hij.

Ja, een bad was waarlijk welkom. En verge-noegd plasten allen in het heldere water.

— 't Is als een sprookje, zei een der matrozen... Droomen we nu?

Er kwamen weer slaven, die ieder der reisgezellen een warmen deken omdeden, hen droogden en wreven en borstelden op Moorsche wijze. Toen deze verrichtingen waren afgelopen, wilden van Arkel en zijn vrienden hun plunje weder aantrekken. Maar deze waren ongemerkt verwisseld geworden tegen geheel nieuwe kleederen, van de beste stof. Voor van Arkel lag een zwarte tabberd gereed, als dien de Genuesche edelen droegen, een jas van goud laken, een gordel, met robijnen versierd, en een gewerkte degen, waarvan de knop boven op het gevest uit een kostbaar juweel bestond. Albrecht kreeg de kleedij van een schildknaap, en zelfs merkte hij op, dat zijn kleederen met wit en rood, de kleuren van van Arkel, waren afgezet.

— Bij mijn Patroon, zei Duco, ik zou bijkanis lust gevoelen mij een prik te geven, met dien degen om de overtuiging te bekomen, dat ik niet droom.

— Doe dat niet, zei Albrecht. De droom is te zoet om hem te verbreken. Ik verwacht, dat nu het gastmaal volgen zal; en ik hoop er eer aan te doen; want het bad heeft mij hongerig gemaakt als een wolf.

En als had de hofmeester Vlaamsch verstaan en den wensch vernomen, hij trad dadelijk naar van Arkel toe, en gaf hem met een buiging te kennen dat de tafel gereed was. Dan leidde hij het gezelschap de eetzaal binnen.

— Alles is gereed, zei de hofmeester tot van Arkel. Indien uw Edelheid slechts gelieft aan te zitten.

De verbaasde ridder nam plaats in een zwaren leunstoel, met zijden kussens bekleed.

Ja het leek wel tooverij. Waren ze nu prinsen en niet meer de arme dompelaars?

De matrozen van het gezelschap bleven verlegen staan, en keken naar de heerlijke spijsen.

— Welnu, vroeg van Arkel! Gaat gij niet zitten? Er is ruimte voor allen.

— Wij weten te wel, wat ons betaamt, zei een van hen, en dat het ons niet voegt, met u aan éenen disch te zitten.

— Welk een dwaasheid is dat! sprak van Arkel. Hebben wij dan niet al deze dagen aan één bak gegeten? En houden wij thans op, lotgenooten zijn?

— Dat was aan boord, en daar neemt men het zooals 't valt. Maar hier aan den vasten wal, moet ieder weer zijn stand weten. Gij zijt een ridder.

— Denkt gij dan dat ik opeens trotsch en hoovaardig ben geworden, omdat men mij een fraaien tabberd heeft aangetrokken? vroeg van Arkel. Weest niet dwaas, en bedenkt, dat wij morgen wellicht weder blijde zullen zijn, een broodkorst samen te deelen. Neemt dus het goede nu het u aangeboden wordt, en deelen wij ook dit samen. Ik verzoek, ik begeer het. Gehoorzaamt!

Er viel niets tegen te zeggen, en allen, zonder uitzondering, namen plaats. Een heerlijk maal, werd hun voorgediend: terwijl dienaars de heerlijkste wijnen in gouden schalen deden fonkelen.

Alle zaken hebben een einde, en zoo ook het beste festijn. Toen van Arkel de slaven zag naderen met koelvaten en dwalen om de handen der gasten af te drogen, hief hij nog eens zijn beker omhoog.

— Vriend Elco, zei hij, wees zoo goed aan hofmeester te zeggen dat ik op het heil van den eigenaar dezer woning drink en hem verlof verzoek, mijn dank aan hem te mogen betuigen.

— Uw Edelheid zal hem aanstonds zien, zei de hofmeester, toen hem de wensch was overgebracht. Wilt gij niet eerst het paleis bezichtigen?

— Ik moet mij wel aan uw leiding overgeven, hernam van Arkel glimlachend, terwijl hij oprees,

De hofmeester bracht hen nu door een aantal ruime en schoone zalen, waarin al wat kostbaar is scheen te staan. Vervolgens doorliep men uitgestrekte magazijnen, vol lijnwaden, purperstoffen, en andere waren. Eindelijk vond men een kleine deur, met dubbele grendels gesloten. De hofmeester schoof die weg en bracht zijn gasten in een gewelf, dat nog meer de bewondering wekte onzer reizigers. Aan de eene zijde stonden groote vazen langs den muur, tot aan den rand toe gevuld met geldstukken van verschillende landen. Daar tegenover lagen gouden en zilveren staven in onschatbare hoeveelheid. En eindelijk, iets verder op, stonden koffers, met edelgesteenten en paarden gevuld.

— Bij Neptunus, als ik hier eens even met mijn handen mocht grabbelen, kon ik te Middelburg het grootste huis van de stad bouwen. fluisterde een Zeeuwsch matroos tot een makker.

— Maar Geert, houd uw handen thuis, hoor! waarschuwde de ander.

— Wat denkt ge nu van mij?

— En houd uw wafel! Mannen als wij, moeten in zulk een rijk huis maar zwijgen!

— Ik kan niet zwijgen! 't Is toch een droom, straks worden we wakker in een hooischuur!

— Maar dan zouden we allemaal juist denzelfden droom moeten hebben! Dat kan niet. 't Is het wapen boven de deur, dat dit alles uitwerkt.

— Maar hoe kan dat?

— Ik weet het niet... Laten we nu zwijgen!

— Ik zeg u, dat ik niet kan... Daar spreek ik nog tien jaar over. En wat zien we er netjes uit, hé!

— En die sinjeur weet dat we zeelieden zijn. Hij heeft ons als zoodanig gekleed.

— Maar hebt gij ooit een pak van zulke deugdelijke stof gekregen?

— Nog niet, toen ik trouwde... Zie, nu heb ik goede hoop mijn vrouw en bloedjes van kinderen terug te zien. Die heer verschaft ons vast en zeker scheepsgelegenheid naar Brugge of Amsterdam.

Maar die zelfde verbazing beheerschte alle reisgenooten.

De hofmeester ging hun glimlachend vóór en scheen zelf genoeg in het geval te vinden.

— Dit alles is uiterst schitterend en kostbaar, zei van Arkel. Maar wanneer zullen wij nu den eigenaar dezer rijkdommen zien?

De hofmeester knikte, toen hem dit gezegd, door Duco werd overgebracht.

Aan het eind van het gewelf drukte hij op een verborgen knop, en deed zoo een geheime deur openspringen. Een trap leidde naar het paleis.

De reisgenooten volgden hem en bevonden zich toen in een klein achtkant vertrekje, op Oostersche wijze met tapijten en behangsels gestoffeerd. Een bidgestoelte, een antieke lamp, een gemakkelijke leunstoel, maar bovenal een tafel, waarop zich eenige kantoorboeken en schrijfgereedschap bevonden, schenen aan te duiden, dat dit het kantoor van den handelaar was.

— Nu zal ik u den eigenaar wijzen van al wat gij gezien hebt, zei de hofmeester

En meteen, een gordijn wegschuivende, vertoonde hij aan van Arkel diens eigen beeld, in een metalen spiegel.

— Wat beteekent dit? vroeg de ridder, de wenkbrauwen fronsend. Drijft men den spot met mij? Ik zou de eigenaar zijn.

— Voorwaar, zei er een, ik twijfelde er niet meer aan, deze of gene toovergodin u haar schatten wil schenken.

— De Hemel geve, sprak van Arkel, dat dit alles geen list van den duivel zij.

— Ik zou dit reeds gevreesd hebben, zei Albrecht, ware het niet dat ik in elke kamer een kruisbeeld had gezien.

— Maar wie zal dat raadsel oplossen? vroeg van Arkel.

— Dat zal ik, zei een stem, in vrij goed Vlaamsch.

En een welgekleed man van ongeveer vijf en dertig jaren, die een schoone vrouw aan de hand leidde, en door een drietal kinderen gevolgd werd trad het vertrek binnen.

— Signor Boccanera, sprak de hofmeester, op den nieuwgekomene wijzende

— Zijt gij de eigenaar van dit paleis en onze waardige gastheer? vroeg van Arkel zich buigende.

— Dit paleis, antwoordde Boccanera, van Arkels hand eerbiedig kussend, heeft geen anderen eigenaar dan gij. Al wat zich daarbinnen bevindt is het uwe. En het wapenbord, 't welk mijn dankbaarheid op den gevel liet uitbeitelen, heeft sedert lang gestrekt om zulks te getuigen. Jonker van Arkel, herkent gij mij niet?

— Inderdaad! zei Arkel. Ik heb u meer gezien. Maar ik kan niet zeggen wanneer of waar.

De Genuesche koopman lichtte een sluier op, die een nabij de tafel geplaatst voorwerp bedekte, en van Arkel zag een opgezet marmotje

— De kleine Pietro! riep de ridder. Maar hoe kan het mogelijk zijn?

— Ik ben het zelf! zei Boccanera. Ik, wien gij

eenmaal tot redder waart, en die thans, Goddank, mijn schuld kan afdoen. Toen de dood van mijn vader mij dwong bij mijn moeder te blijven, speet het mij, dat ik voortaan buiten de mogelijkheid zou wezen, mijn bezoek bij u te herhalen. Ik had nu eenmaal in mijn hoofd gezet rijk te worden. En zoo zocht ik dagelijks mijn moeder te overhalen onze gebergten te verlaten, waar niets te verdienen viel. Ik wist haar eindelijk over te halen met mij naar Genua te gaan, waar wij een neef hadden wonen, die goudsmid was en goed zijn brood verdiende. De brave man ontving mij wel, nam mij in zijn winkel als bediende en leerde mij lezen en rekenen. Spoedig bracht ik het zoover, dat ik hem van dienst kon zijn in werkplaats en winkel. Maar dat was mij nog niet genoeg. Voor het meegebrachte geld kocht ik goederen, waarmede ik in mijn ledige uren rondliep en goede winsten deed. Weldra was mijn kapitaalje zoodanig aangegroeid, dat ik het zonder vrees van bespot te worden, bij een handelaar kon plaatsen. Daar alles medeliep waren de honderden weldra tot duizenden geklommen. Toen mijn neef stierf kon ik zijn winkel over nemen, en hield nog genoeg over, om mijn handelsovernemingen voort te zetten. Het geluk begunstigde mij hoe langer hoe meer. Ik vond weldra gelegenheid om mijn winkel met voordeel te verkoo-

pen en, nu op mijn eigen naam, mij geheel aan den handel te wijden. Belangrijke sommen aan vorsten en groote heeren geleend. maakten mij weldra door geheel Italië bekend en vermeerderden mijn krediet zoowel als mijn vermogen. Ik kwam in kennis met de dochter van den graaf Milani, huwde haar en zag mij weldra, door de dood van haar broeder, in 't bezit van haar aanzienlijk vermogen. Ze maakten me tot hoofd van de stad. Dat ben ik drie jaar geweest. Liever leef ik rustig met mijn vrouw en kinderen.

— 't Verhaal van heer van Arkel, fluisterde de Zeeuwsche matroos tot zijn makker. Ge weet wel, van dat weenende manneke aan den weg. Zijn beestje was dood. En de ridder gaf het geld om leurder te worden.

— Denkt ge dat ik geen ooren aan mijn hoofd heb. Ik versta alles, hoor!

— We vonden het verhaal zoo kort, het was het beste van allen!

— Maar houd nu uw mond, wouwelaar, en luister verder!

— Mijn geluk is toch eigenlijk begonnen toen gij mij in staat steltet, handel te drijven, vervolgde de Genueesche koopman tot den ridder. We waren deelgenooten geworden. We zouden de winst deelen. En daarom verzoek ik u, te nemen, wat gij gezien hebt. Ik bezit elders nog

groote eigendommen als mijn deel.

— Hoort ge dat? fluisterde de Zeeuwsche matroos.

— Ik ben immers niet doof, kerel.

— Heer van Arkel wordt schatrijk...

Maar de ridder zei tot den Genuees:

— Uw dankbaarheid is wonderbaar. Maar denk er niet aan u te ontnemen hetgeen gij, alleen door vlijt en bekwaamheid hebt verdiend. Indien gij mij en mijn tochtgenooten slechts zoo veel leenen wilt, als ons in staat stelt om onze reis naar huis te volbrengen, zal ik mij dubbel beloond achten voor het weinige, dat ik eens voor u deed.

— Neem dan de helft, zei Boccanera. Gij hebt gezien dat ik genoeg bezit, en dat mijn kinderen daardoor geen gebrek zullen lijden.

Maar ondanks de herhaalde aanbiedingen van den handelaar, bleef van Arkel volstandig weigeren.

— Wel, zei eindelijk de Genuees, dan zal ik mij met het genoegen moeten tevreden stellen om mijn weldoener terug te zien.

— Ge hebt ons reeds als prinszen behandeld... Wij zijn nu arme reizigers.

Van Arkel vertelde iets van zijn lotgevallen.

Allen moesten eenige dagen in het paleis verblijven, en toch eenige geschenken aannemen.

Voor de eenvoudige lieden van het gezelschap was dit een groote schat.

— Ik heb nooit gedroomd zelfs, dat ik eens rijk zou worden en nu ben ik het, zei de Zeeuwsche matroos. Met dit goud koop ik een scheepje en nu word ik zelf kapitein. Wat zal mijn vrouw verbaasd opkijken! Ze waant me al dood en begraven bij de Saracenen en ik kom als een rijke man terug!

De Genuees bezorgde het gezelschap een vaartuig. 't Werd een hartelijk afscheid. Edelmoedigheid werd wel schitterend beloond.

Behouden kwam het gezelschap in het vaderland aan. En het verhaal van den dankbaren Savooiaard leeft tot op onze dagen voort.

(Vrij naar Van Lennep).

E I N D E.